

Försäkringar för din bil och för ditt fordon

Innehållsförteckning

Bilförsäkringsvillkor för bilskydd.....	1	6	Avbrottskydd	6
1 Försäkringens innehåll och syfte.....	1	7	Rättsskydd.....	7
2 Försäkringens giltighetsområde	1	8	Ansvarsskydd för utlandet	8
3 Säkerhetsföreskrifter	1	9	Bestämmelser om försäkringspremie.....	9
4 Sakförsäkring.....	2	Allmänna avtalsvillkor	9	
5 Bilräddningskydd.....	5			

Bilförsäkringsvillkor för bilskydd

1 Försäkringens innehåll och syfte

Dessa försäkringsvillkor gäller endast fordon som antecknats i försäkringsbrevet.

Syftet med försäkringen är att i enlighet med dessa villkor ersätta av ett försäkringsfall en direkt sakskada som förorsakats försäkringsobjektet samt i villkoren separat nämnda övriga kostnader.

Bilförsäkringar är Superkasko, Lättkasko, Helkasko och Delkasko. De skydd som ingår i bilförsäkringen har antecknats i försäkringsbrevet. Finansieringsförsäkringen är en tilläggsförsäkring, om den har antecknats i försäkringsbrevet.

2 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i Europa och utanför Europa i de länder som ingår i överenskommelsen om grönt kort, förutom:

- i Ryssland på dess områden utanför Europa
- Stöldskyddet för personbilar och motor-cyklar i privat bruk gäller inte i Ryssland, Vitryssland, Ukraina eller Moldavien, om inte ett separat avtal har ingåtts om detta och om de särskilda villkor som gäller på giltighetsområdet. Begränsningen gäller dock inte husbilar.
- Stöldskyddet i Delkasko för personbilar och motorcyklar i privat bruk gäller inte i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Ryss-land, Vitryssland, Ukraina eller Moldavien. Giltighetsområdet för stöldskyddet i Delkasko kan inte utvidgas.
- Bilserviceskyddet i samband med Del-kasko gäller endast i Finland, Sverige, Norge och Danmark samt under transport mellan dessa länder.

Se giltighetsområdet för rättsskyddet i punkt 7.3.

3 Säkerhetsföreskrifter

3.1 Allmänt

Säkerhetsföreskrifterna har som syfte att förhindra hotande faror och minska uppkomsten av skador.

Säkerhetsföreskrifterna ska iakttas. Försummelse kan leda till att ersättningen nedsätts eller kravet på ersättning avslås (se punkt 6 i Allmänna avtalsvillkor).

3.2 Rätt att framföra fordonet

Den som framför fordonet ska inneha en behörig, av myndigheterna beviljad rätt som motsvarar fordonsklassen att framföra fordonet eller en på ålder grundad rätt att framföra fordonet. Föraren får inte framföra fordonet om han är trött eller sjuk. (Vägtrafiklagen).

Fordonet får inte överlämnas att framföras av någon annan utan att överlåtarens försäkrat sig om förarens identitet och att föraren innehar en sådan behörig rätt att framföra fordonet som motsvarar fordonsklassen eller en på ålder grundad rätt att framföra fordonet. (Vägtrafiklagen).

3.3 Fordonets skick

Fordonet ska vara i tillförlitligt skick i enlighet med de stadganden och bestämmelser som gäller fordonet och besiktigat i enlighet med bestämmelserna. Detta innebär t.ex. att däck och bromsar ska motsvara bestämmelserna.

Fordonets låsanordningar ska vara i sådant skick att de uppfyller sin skyddande funktion.

3.4 Tillsyn över fordonet

Ett fordon som man blivit tvungen att lämna under färd på grund av att det har fått ett fel, skadats, bränslet tagit slut eller av någon annan orsak, ska så fort som möjligt flyttas till ett tryggt förvaringsställe.

Under anmäld avställningstid, stilleståndstid eller när fordonet annars är ur bruk en längre tid ska det varje vecka tillses.

Om det ställe där fordonet förvaras står utanför normala tillsynsmöjligheter, ska man dock övervaka hur fordonet förvaras, antingen genom att själv konstatera situationen på platsen eller genom att situationen på något annat sätt kontrolleras minst en gång i månaden.

3.5 Förvaring av nyckeluppgifter

De uppgifter som behövs för att tillverka nycklarna till fordonet får inte förvaras i fordonet eller i fordonets förvaringsutrymme.

3.6 Brandsäkerheten i utrymme där fordonet förvaras

I ett utrymme där fordonet förvaras får man inte använda öppen eld och inte heller röka.

3.7 Uppvärmning av fordonet

För uppvärmning av fordonets motor, kraftöverföringsanordningar, kupéutrymme eller andra delar av fordonet får utöver standard-utrustning endast användas anordningar som har godkänts för fordonsbruk. Det ska säkerställas att luften kan cirkulera runt kupévärmaren. Det är inte tillåtet att placera ett täcke i utrymme mellan motorhuven och motorn.

Godkända anordningar är

- av de anordningar som fungerar med nätström sådana som är CE-godkända och som uttryckligen är avsedda för fordonsbruk (Kupévärmare för fordon har skyddade glödtrådar och är i allmänhet försedda med texten "Kupévärmare för bilar".)
- av de aggregat och anordningar som fungerar med flytgas sådana som Säkerhetsteknikcentralen har godkänt för fordonsbruk och som har installerats av en godkänd installationsfirma.
- En bränsle driven extravärmare som godkänts för användning i fordon.

3.8 Försiktighetsåtgärder

Då fordonet repareras genom svetsning, skärbränning eller slipning ska bilklädseln och övriga antändliga konstruktioner avlägsnas från ett tillräckligt stort område och på reparationsplatsen ska det finnas redskap för första släckningsinsats samt behövlig bevakning, även efterbevakning.

Endast ellampor får användas för att belysa fordonets motorutrymme, bränsletank eller andra delar.

4 Sakförsäkring

4.1 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är

- det motorfordon som nämns i försäkringsbrevet
- i motorfordonets riktpolis inkluderad standardutrustning
- i motorfordonet fast installerad tilläggsutrustning som väsentligen ansluter sig till fordonets användning
- utrustning som tillverkats enbart för användning i fordonet
- andra däckuppsättning med fälgar, för personbil är försäkringsobjekt två däckuppsättningar utöver den däckuppsättning som är installerad på bilen samt
- vid användning av motorcykel, moped och snöskoter, trehjulingar och fyrehjulingar eller lätta fyrehjulingar utan kaross även hjälm och hjälmtelefon.

Som fast monterade betraktas inte anordningar som endast är kopplade till fordonets strömkrets.

4.1.1 Ljud- och bildåtergivningsanordningar samt telefoner

Ljud- och bildåtergivningsanordningar samt telefoner ska vara avsedda att användas uteslutande i det fordon som nämns i försäkringsbrevet.

4.1.1.1 Ljud- och bildåtergivningsanordningar

I bilar, mopedbilar, husvagnar och lantbrukstraktorer är ljud- och bildåtergivningsanordningar försäkringsobjekt endast om de är fast monterade i fordonet, eller i en monteringsställning som finns i fordonet och dessutom kopplade till fordonets strömkrets eller antenn.

Maximiersättningen för ljud- och bildåtergivningsanordningar i Superkasko och Helkasko är 5 000 euro och i Lättkasko och Delkasko 700 euro. I de här maximiersättningsbeloppen ingår även tillbehör och kostnader för installation.

4.1.1.2 Telefoner

Endast sådana telefoner som är fast monterade i fordonet och dessutom kopplade antingen till fordonets strömkrets eller antenn är försäkringsobjekt. Se även punkt 4.1.3.

Denna begränsning gäller inte hjälmtelefoner.

4.1.2 Lantbrukstraktorer

I fråga om lantbrukstraktorer omfattar försäkringen de tilläggsanordningar och den tilläggsutrustning som inte går för egen maskin och som då skadan inträffar är fast-kopplade i lantbrukstraktorn.

4.1.3 Objekt som inte kan försäkras

- I samtliga fordonsgrupper är följande objekt inte försäkringsdugliga
- mobiltelefoner med undantag av handsfreeapparat som hör till telefonen
  - datorer med undantag av kördatare
  - för tävling avsedd utrustning och dito konstruktioner
  - pärlemorglans-, dekorations- och annan speciallackering eller specialtejpning med undantag av ursprunglig lackering. Med det här avses t.ex. en tejpning som i efterhand gjorts på en bil.
  - anordningar som strider mot eller har installerats i strid med säkerhetsföreskrifter eller myndighetsföreskrifter
  - ljudupptagningar och bildband, bildskivor, reservbatterier för telefoner, ljud-, bild- eller andra filer
  - andra verktyg än de som hör till fordonets standardutrustning
  - körutrustning

- reservdelar eller dubletter av sådana delar, sådan utrustning och tilläggsutrustning till fordonet som vanligtvis finns i endast en uppsättning. (I försäkringen ingår den del eller anordning som är monterad i fordonet.)
- bränsle.

På motorcyklar, snöskotrar och fyrehjulingar monterade ljud- och bildåtergivningsanordningar samt telefoner är inte försäkringsobjekt, ej heller sådana som monterats på mopeder med undantag av fasta, fabriksmonterade anordningar som integrerats i fordonet.

4.1.4 Utrustning och tilläggsanordningar som är i förvar Standardutrustning och tilläggsanordningar som hör till försäkringsobjektet är försäkringsobjekt (i brand- och stöldskyddet) även då de har lösgjorts från fordonet och förvaras i ett förvaringsutrymme utanför fordonet. Detta gäller inte lantbrukstraktorer. Förvaringsutrymme ska vara ett låst och täckt utrymme eller ställe i vilket man inte kan komma in utan nycklar utan att bryta sig in.

Ett gemensamt garage eller annat utrymme till vilket flera personer har nycklar kan vid en stöldskada anses ha varit ett låst utrymme enligt punkt 4.10.1 endast om man har kommit in i det genom inbrott.

Fordonets utrustning är objekt i stöldförsäkringen i ett gemensamt garage, annat utrymme eller öppet garage, om utrustningen är fastlåst vid en fast konstruktion i byggnaden på ett sådant sätt att den inte kan lösgöras utan att man sönder den.

Med inbrott avses att man i ett låst utrymme kommer in genom att man använt våld, söndrat lås eller konstruktioner, på så sätt att det lämnar inbrottsspår.

4.2 Djurkollisionsskydd

4.2.1 Skador som ersätts

Djurkollisionsskyddet ersätter skador som direkt har berott på sammanstötning med ett djur.

4.2.2 Begränsningar

Skador till följd av väjning för djur ersätts inte ur detta skydd. Sådan skada kan endast ersättas ur kollisionsskyddet.

4.3 Skadegörelseskydd

4.3.1 Skador som ersätts

Skadegörelseskyddet ersätter en skada som förorsakats försäkringsobjektet genom uppsåtlig skadegörelse vars gärningstidpunkt och gärningsplats kan fastställas noggrant. Med uppsåtlig skadegörelse avses att någon har skadat försäkringsobjektet uttryckligen i syfte att förorsaka skada.

4.3.2 Begränsningar

En skada som genom skadegörelse förorsakats ett olåst fordon när det brukats olovligen ersätts inte ur detta skydd. En skada som förorsakats inne i ett olåst parkerat fordon ersätts inte heller.

Om försäkringsobjektet under det att det brukats olovligen, i samband med bruksstöld eller efter det att en dylik händelse har ägt rum, förorsakats en skada genom skadegörelse, ersätts skadan endast i det fall att skadefallet är ersättningsbart ur stöldskyddet (se punkt 4.10.1).

Skyddet ersätter inte skador som förorsakats med ett annat fordon.

4.4 Kollisionsskydd

4.4.1 Skador som ersätts

Ur kollisionsskyddet ersätts skador som direkt förorsakats försäkringsobjektet genom

- körning av vägen eller vältning
- genom vägras
- krock eller
- annan plötslig och oförutsedd yttre orsak som skadar försäkringsobjektet.

4.4.2 Begränsningar

Ur skyddet betalas inte ersättning med anledning av att försäkringsobjektet, en del av det eller en tilläggsanordning till det har gått sönder eller skadats, om detta inte har skett i samband med en skada som avses i punkt 4.4.1 (se även punkterna 3 och 4.10).

4.5 Glasskydd

4.5.1 Skador som ersätts

Ur glasskyddet betalas ersättning för det försäkrade fordonets fönsterglas, om de går sönder genom en direkt stöt mot fönsterglaset och detta har till följd att fönsterglaset med beaktande av trafiksäkerhetskraven måste repareras eller förnyas.

4.5.2 Begränsningar

Glasskyddet ersätter inte fönsterglas som gått sönder vid kollisioner, körning av vägen eller vältning. Sådana skador ersätts ur kollisionsskyddet.

4.6 Brandskydd

4.6.1 Skador som ersätts

Brandskyddet ersätter brandskador som har förorsakats av eld som kommit lös eller av kortslutning i försäkringsobjektets elektriska utrustning.

4.6.2 Begränsningar

4.6.2.1 Kortslutning eller brand i motorn eller avgasrörsystemet
Skyddet ersätter inte skador som genom kortslutning i en generator, en elmotor, ett batteri eller någon annan elanordning, t.ex. radioapparater, musikanordningar eller motorns styranordning, förorsakas själva anordningen, ej heller skador som genom brand eller explosion i fordonets motor eller avgasrörsystem förorsakas själva anordningen.

4.6.2.2 Brandskada i samband med stöld

Om en brandskada har förorsakats försäkringsobjektet under det att det brukats olovligen, i samband med bruksstöld eller efter det att en dylik händelse ägt rum, ersätts skadan endast i det fall att skadefallet är ersättningsbart ur stöldskyddet (se punkt 4.10.1).

4.7 Parkeringskydd

4.7.1 Skador som ersätts

Parkeringskyddet ersätter direkta saksador som en okänd part genom en kollision förorsakat ett parkerat fordon som är försäkringsobjekt. En förutsättning för ersättning är att ersättningsökanden på ett tillförlitligt sätt för försäkringsbolaget kan redogöra för olycksplatsen och olyckstidpunkten.

4.7.2 Begränsningar

Skyddet ersätter inte skadan, om parten som förorsakade skadan är känd.

4.8 Finansieringsförsäkring

4.8.1 Skador som ersätts

Ur finansieringsförsäkringen ersätts skador till följd av att fordonet har förlorats eller skadats i det fall att

- skadan inte ersätts enligt punkt 4.10 på grund av att föremålet för gärningen inte var låst eller placerat i ett låst eller bevakat förvaringsutrymme när gärningen begicks
- kravet på ersättning avslås eller ersättningen nedsätts enligt punkt 4.3.2, 4.6.2.2 eller 4.11 underpunkterna 2–6 och 8–9
- en i punkterna 4.4.1 eller 4.2 avsedd skada inte ersätts på grund av att skadan har inträffat vid användning av fordonet i trafik under den på förhand meddelade avställningstiden (punkt 9.2).

4.8.2 Försäkrade

Försäkrade är

- den motorfordonshandel bedrivande bilfirma som sålde fordonet med äganderättsförbehåll eller det finansieringsinstitut till vilket bilfirman har överlåtit motsvarande rättigheter
- leasinggivaren (ej biluthyrning)
- panthavaren eller bilinteckningshavaren.

4.8.3 Försäkringens giltighet

Finansieringsförsäkringen är i kraft högst lika länge som grundförsäkringen och upphör alltid när avbetalningsposterna har betalats till fullo, leasingavtalet upphör eller bilinteckningslånet har betalats till fullo.

4.8.4 Ersättningsbestämmelser

Av skadebeloppet enligt grundförsäkringen (punkt 4.12.3) betalas i ersättning den del som har nedsatts eller i fråga om vilken kravet på ersättning har avslagits.

Den ersättning som betalas ur försäkringen uppgår till högst samma belopp som

- säljarens eller finansieringsinstitutets fordran enligt villkoren i avbetalningskontraktet
- panthavarens fordran eller
- den obetalda delen av bilinteckningslånet vid skadetidpunkten.

Säljaren, finansieringsinstitutet, uthyraren eller panthavaren är skyldig att tillställa försäkringsbolaget kalkyl över sin fordran som gäller det skadade fordonet.

4.8.5 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte försummad betalning av finansierings- och låneposter eller hyresavtalsposter.

På finansieringsförsäkringen tillämpas inte nyvärdeslösning eller Superlösning enligt punkterna 4.12.3.4.2–4.12.3.4.4.

4.8.6 Självrisk

Den försäkrade har vid varje skadefall en självrisk som är lika stor som självrisken vid ett likadant skadefall som ersätts ur grundförsäkringen.

Självrisken dras av från summan av det skadebelopp som fastställs enligt grundförsäkringen och dess tilläggsförsäkring och den tillämpas endast en gång vid ett och samma skadefall.

4.9 Superlösning och Nyvärdesskydd

Se punkt 4.12.3.4.3 och 4.12.3.4.4.

4.10 Stöldskydd

4.10.1 Skador som ersätts

Stöldskyddet ersätter skador till följd av att försäkringsobjektet har förlorats eller skadats endast om

- orsaken har varit i 28 kap. i strafflagen avsedd stöld, olovligt brukande, bruksstöld eller försök till ett sådant brott som riktat sig mot fordonet, dess standardutrustning eller försäkrad tilläggsutrustning och
- objektet för gärningen har då gärningen utförts varit låst på det sätt som nämns i punkt 4.10.2, eller det har förvarats i ett låst förvaringsutrymme, i fordon, släpvagn, fordonskombination eller motsvarande av det slag som fastställs i punkt 4.1.4 och
- försäkringstagaren eller någon annan försäkrad har yrkat på straff för det förövade brottet.

Ur stöldskyddet ersätts den skada som direkt förorsakats av förlust av fordonet, om inte den försäkrade eller polismyndigheten har fått veta att fordonet har hittats inom 30 dagar från det att försäkringsbolaget tillställdes en av polismyndigheten utfärdad kopia av polisanmälan om att fordonet har tagits i bruk olovligen eller blivit föremål för bruksstöld.

Stöldskyddet ersätter även skäligen kostnader för hämtning eller återställande av fordonet till följd av en ersättningsgill händelse som nämns i punkt 4.10.

4.10.2 Låsningskrav vid stöldskador

En bil, mopedbil eller annat täckt fordon är låst när dess karosseri är stängt och låst.

Släpvagn, skotersläp eller anordning som ska släpas är låst när den är låst med en konstruktion som hindrar den från att kopplas till ett dragfordon eller med ett lås som gör att man inte kan flytta släpvagnen.

En motorcykel, moped, ett terrängfordon samt en tre- eller fyrhjuling och en fyrhjuling som är registrerad som traktor är låsta när nycklarna till dem har tagits ut ur fordonet och rattlåset dessutom är låst eller fordonets elektroniska startspärr har varit i bruk eller, vid avsaknad av sådana, fordonet har varit låst med broms-, kedje- eller vajerlås för att förhindra olovligt bruk.

4.10.3 Begränsningar

Om någon av de gärningar som avses ovan har begåtts med hjälp av nycklar, betalas ersättning ur skyddet endast om gärningsmannen har kommit i besittning av nycklarna till försäkringsobjektet eller dess förvaringsutrymme genom stöld i samband med inbrott eller i samband med rån.

Med inbrott avses att man i ett låst utrymme kommer in genom att man använt våld, söndrat lås eller konstruktioner, på så sätt att det lämnar inbrottsspår.

4.10.4 Anmälan till försäkringsbolaget

Den försäkrade är skyldig att genast underrätta försäkringsbolaget om man har fått reda på vem gärningsmannen är och den stulna egendomen har återfåtts.

4.11 Gemensamma begränsningar vid sakförsäkring

Ur djurkollisions-, skadegörelse-, kollisions-, glas-, brand-, parkerings-, stöld- och avbrottskyddet (punkterna 4.2–4.7, 4.10 och 6) ersätts inte skador som har uppstått

1. på en del eller anordning på fordonet, när skadan beror på ett konstruktions-, tillverknings- eller materialfel eller slitage i själva delen eller anordningen eller på att den underhållits bristfälligt eller hantverksoskickligt eller vårdslöst. Exempelvis skador som inträffar vid byte av däck, om bilen hissats upp på ett sätt som strider mot manualen eller om delar som ingår i det elektriska systemet skadas då bilbatteriets kablar har kopplats fel.
2. på motorn med tilläggsanordningar, växellådan, kraftöverföringen eller kylsystemet till följd av bristfällig olje- eller kylvätske-cirkulation eller felaktigt bränsle för motorn eller bränslesystemet eller på grund av att bränslesystemet eller annat vätskesystem (t.ex. hydrauliken) förorenats, blivit smutsigt eller gått sönder
3. genom inverkan av vatten då fordonet körs på en väg eller ett område som är helt eller delvis täckt av vatten. Den här villkorspunkten tillämpas även i sådana fall där fordonet framförs på en ovan avsedd plats och fordonets egen eller den övriga trafikens rörelse förorsakar en höjning av vattennivån
4. när något annat fordon än en snöskoter eller fyrhjuling sjunker genom isen någon annanstans än på en interväg som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsföreskrifter och som är i allmänt bruk
5. på grund av ett djur eller en person som funnits i fordonet eller ett föremål, t.ex. en cigarett, som funnits i fordonet om skadan inte är en direkt följd av händelser som nämnts ovan i punkterna 4.2–4.7 och 4.10
6. på fordonet på grund av fordonets last, såvida skadan inte är en direkt följd av händelser som nämns i punkterna 4.2–4.7 och 4.10 ovan

7. vid deltagande i tävling, träning för en tävling, körträning, då man annars kör på en motorbana eller på ett område eller en vägsträcka som har avstängts för allmän trafik. Ersättning utbetalas dock för skada, som förorsakats vid deltagande i av trafiklärare given körträning vid kurs i vinter- eller mörkerkörning, vid deltagande i körundervisning som ges av utbildare som genomgått Trafikskyddets instruktörskurs i förutseende körning samt vid körundervisning som ges och övervakas av en bilskola eller en av Suomen moottoripyräköuluttajat ry:s utbildare.
8. till följd av att fordonet har övergivits (se punkt 3.4)
9. på grund av isens eller snöns tyngd, av köld, regn, korrosion, frätning eller nedfuktning under en längre tid
10. till följd av att fordonet eller en del av det har utsatts för alltför hård påfrestning eller för överbelastning
11. till följd av atomskada, krig, uppror, upplopp, revolution eller någon annan liknande omständighet när fordonet har varit tvångsrekvirerat av en myndighet.

Bilförsäkringen ersätter inte skador, som kan ersättas utgående från en garanti, ett fel i varan eller på basis av produktansvaret.

Punkterna 1 och 2 i de begränsande villkoren gäller inte skador som är ersättningsgilla ur avbrottskyddet på grund av ett tekniskt fel.

4.12 Värderings- och ersättningsbestämmelser vid sakskador

4.12.1 Grunder för ersättning

4.12.1.1 Ersättningsomfattning

Ur försäkringen ersätts direkta sakskador till följd av ett försäkringsfall. Med sakskada avses att ett föremål skadas, förstörs eller försvinner.

Utöver direkt sakskada ersätts ur försäkringen även kostnaderna för bärgning av det skadade fordonet samt kostnaderna för transport av fordonet till närmaste lämpliga reparationsverkstad, om fordonet inte kan köras dit för egen maskin.

Ur försäkringen ersätts även skäliga kostnader för avvärjande eller begränsning av en ersättningsgill skada som inträffat eller som har varit omedelbart förestående (se punkt 6 i Allmänna avtalsvillkor).

4.12.1.2 Begränsningar

Ur försäkringen betalas inte ersättning för

- värdeminskning på ett fordon som reparerats till följd av ett försäkringsfall
- ändrings- eller förbättringsarbete som har utförts i samband med reparation
- tvätt eller annan behandling utan samband med skadan
- overtidsförhöjningar
- slitage till följd av att försäkringsobjektet har använts.

Maximersättningsbeloppet i Lättkasko är 15 000 euro.

4.12.2 Ersättningsförfarande

Försäkringsbolaget fullgör sin ersättningskyldighet enligt skadans omfattning och reparationsmöjligheterna genom att antingen

- betala skäliga reparationskostnaderna enligt verifikat eller ett för dem uppskattat belopp i pengar
- som engångsersättning betala ett penningbelopp som motsvarar skäliga reparationskostnader, om egendomen inte repareras, trots att det vore möjligt. Som engångsersättning betalas högst det gängse värde egendomen hade omedelbart före skadan inträffade avdraget med restvärdet för den skadade egendomen.
- i pengar betala skillnaden mellan det verkliga värde försäkringsobjektet hade före skadan och försäkringsobjektets värde i reparerat skick
- lösa in försäkringsobjektet till dess verkliga värde före skadan
- lösa in försäkringsobjektet till nyvärdet i de fall som anges i punkterna 4.12.3.4.2-4.12.3.4.4
- lösa in försäkringsobjektet till det verkliga värdet förhöjt med 30 % i det fall som anges i punkt 4.12.3.4.3, eller
- i stället skaffa ett likadant eller likvärdigt fordon eller en del av ett sådant.

Äganderätten till ett fordon eller en fordonsdel som ska ersättas genom inlösnings övergår på försäkringsbolaget.

Äganderätten till det fordon som ska inlösas ska skriftligen överföras på försäkringsbolaget. En förutsättning för inlösenersättning är att till försäkringsbolaget också överläts registreringshandlingarna och nycklarna till fordonet samt nycklar till alla de anordningar, vilkas syfte är att förhindra olovligt brukande av fordonet samt nödvändiga manualer, koder och styrknappar för användning av tilläggsanordningar.

Vid inlösningsersättning avdras den del av den nedsatta eller återbetalade bilskattens belopp som skulle ha debiterats om fordonet hade sålts den dag försäkringsfallet inträffade.

Försäkringsbolaget förbinder sig att betala den från ersättningen avdragna delen av bilskatten, i det fall att den debiteras senare.

Från den ersättning som betalas vid ersättning för nyvärdesinlösnings avdras den återbetalade eller nedsatta bilskattens belopp i sin helhet.

Om den som är berättigad till ersättning inte vill att försäkringsbolaget i stället införskaffar motsvarande egendom, trots att det vore möjligt, så beräknas ersättningen i pengar utgående från det pris med vilket försäkringsbolaget kunde införskaffa egendomen. Från det här priset görs avdrag enligt åldern på egendomen.

Försäkringsbolaget har rätt att föreslå eller utse verkstad eller inköpsställe, och för det här syftet ska den försäkrade kontakta försäkringsbolaget. Om reparationen eller anskaffningen görs på annat ställe än det som försäkringsbolaget föreslagit, kan ersättning emellertid utbetalas högst till det pris som den hade kostat på det ställe som försäkringsbolaget föreslagit. Försäkringsbolaget ansvarar inte för kvaliteten på reparationen eller den produkt som köpts, utan ansvaret vilar på ifrågavarande tjänsteleverantör eller varuleverantör.

4.12.3 Beräkning av ersättning

4.12.3.1 Verkligt värde

Den högsta gränsen för försäkringsbolagets ersättningskyldighet vid direkt sakskada utgörs av det verkliga värdet för försäkringsobjektet eller för en del av det.

Med gängse värde avses det kontantpris som, i den marknadssituation som råder vid skadetidpunkten, i allmänhet kan fås för fordonet eller för en del av det, när det hålls till salu på ett ändamålsenligt sätt.

När fordonets verkliga värde fastställs beaktas dagens marknadspris för fordonet och fordonsmärket i fråga, fordonets individuella skick, utrustning, tidpunkt då det tagits i bruk, årsmodell, användningssätt, antalet körda kilometer samt andra omständigheter som inverkar på priset.

För fastställande av det gängse värdet på en tilläggsanordning till fordonet ska till försäkringsbolaget lämnas ett verifikat som givits av den affär som sålt anordningen eller något annat bevis av vilket anordningens märke och modell samt anskaffningstidpunkt och anskaffningspris framgår.

Om den som yrkar på ersättning inte skaffar den utredning som behövs för fastställande av det verkliga värdet och det inte finns giltigt skäl till underlåtelsen, uppskattas det verkliga värdet enligt vad som är skäligt.

4.12.3.2 Skadebelopp

Om försäkringsobjektet eller en del av det har skadats så illa att det inte kan repareras till skäliga kostnader, utgörs skadebeloppet av skillnaden mellan dess verkliga värde omedelbart före och efter skadefallet.

Om den skadade egendomen kan repareras till skäliga kostnader, utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna eller motsvarande penningbelopp.

4.12.3.3 Reparation

Vid reparation av ett skadat fordon ska till skick och ålder likvärdiga, användbara delar användas, om sådana står att få och anskaffningen av dem inte fördröjer reparationsarbetet.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att ersätta sådana skadade delar med nya, vilka genom reparation kan fås i sådant skick att de fyller sitt ändamål.

Om man i samband med reparationen av försäkringsobjektet har förnyat slitna, rostade eller anfräta delar på grund av att dessa skadats eller om man har utfört sådana lackerings-, klädsel- eller andra arbeten till följd av vilka fordonets skick kan anses ha förbättrats väsentligt jämfört med tidigare, beaktas detta vid uträkningen av ersättningen genom att ersättningen nedsätts i motsvarande mån.

4.12.3.4 Inlösnings

4.12.3.4.1 Inlösnings till verkligt värde

Om skadans belopp beräknas överstiga 70 % av försäkringsobjektets verkliga värde före försäkringsfallet, har försäkringsbolaget rätt att lösa in objektet till detta värde (se punkt 4.12.2 och 4.12.3.1).

4.12.3.4.2 Inlösnings enligt nyvärde

Skadebeloppet för en husbil eller en husvagn som försäkrats med Helkasko utgörs dock av kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon vid skadetidpunkten eller då det senast har funnits ett sådant till salu, om

- fordonet, bortsett från en tid på högst nio månader under vilken ägande- eller besittningsrätten innehafvs av en enda bilaffär, endast har varit i försäkringstagarens ägo eller besittning
- den tid som har förflutit från den första registreringen är högst ett år
- antalet körda kilometer är högst 25 000 kilometer och
- det av försäkringsbolaget uppskattade beloppet av reparationskostnaderna är över 50 % av kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon.

Villkoret för nyvärdesinlösnings tillämpas inte på husbilar som har förts in i Finland som flyttgods och för vilka begränsningar i fråga om försäljning och användning gäller.

4.12.3.4.3 Superinlösning

Superinlösning kan tecknas som ett tilläggskydd till Superkasko.

A Inlösning till nyvärde

Skadebeloppet utgörs dock av kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon vid skadetidpunkten eller då det senast har funnits ett sådant till salu, om

- bilen, bortsett från en tid på högst nio månader under vilken ägande- eller besittningsrätten innehafts av en enda bilaffär, endast har varit i försäkringstagarens ägo eller besittning
- den tid som har förflutit från den första registreringen är högst tre år
- antalet körda kilometer är högst 60 000 kilometer och
- det av försäkringsbolaget uppskattade beloppet av reparationskostnaderna är över 50 % av kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon.

Villkoret för nyvärdesinlösning tillämpas inte på fordon som har förts in i Finland som flyttgods och för vilka begränsningar i fråga om försäljning och användning gäller.

B Inlösning till verkligt värde ökat med 30 %

Om ovan nämnda villkor inte uppfylls, inlöses bilen till dess verkliga värde omedelbart före skadan förhöjt med 30 %, i det fall att det uppskattade beloppet av reparationskostnaderna överstiger 60 % av fordonets verkliga värde.

I ersättning betalas dock högst kontantförsäljningspriset för en ny likadant bil vid skadetidpunkten eller då en sådan senast har funnits till salu. I ersättning för en bil som anskaffats som begagnad betalas dock inte mer än dess verkliga värde vid anskaffningstidpunkten.

4.12.3.4.4 Nyvärdesskydd för motorcyklar

Som ett tilläggskydd till Helkasko för motorcyklar på mer än 125 cm³ kan tecknas ett Nyvärdesskydd.

Skadebeloppet utgörs dock av kontantpriset vid försäljning av en ny likadant motorcykel vid skadetidpunkten eller då det senast har funnits en sådan till salu, om

- motorcykeln, bortsett från en tid på högst nio månader under vilken ägande- eller besittningsrätten innehafts av en enda affär som säljer fordon, endast har varit i försäkringstagarens ägo eller besittning
- den tid som har förflutit från den första registreringen av motorcykeln är högst tre år och
- det av försäkringsbolaget uppskattade beloppet av reparationskostnaderna är över 50 % av kontantförsäljningspriset för en ny likadant motorcykel

I en motorcykel som inlöses enligt nyvärde får andelen originaldelar som bytts ut vara högst 25 %.

4.12.3.5 Mervärdesskatt

Om fordonets ägare eller innehavare har eller har haft rätt enligt mervärdesskattelagen att i sin egen mervärdesbeskattning dra av eller få återbäring på de mervärdesskatter eller motsvarande utländska konsumtions-skatter som ingår i inköpsfakturorna för varor och tjänster som föranleds av skadan, avdras dessa mervärdesskatter från ersättningen.

Från inlösningserättningen avdras ett belopp som motsvarar mervärdesskatten om den försäkrade i det fall att fordonet hade sålts den dag då försäkringsfallet inträffade hade varit skyldig att betala skatt på fordonets försäljningspris, eller om den skadelidande har återbäringsrätt enligt mervärdesskattelagen.

4.12.4 Självrisiker

4.12.4.1 Allmänt

Vid skador som ersätts på basis av sakförsäkringen har den försäkrade en för det enskilda skadefallet fastställd självrisk, som har antecknats i försäkringsbrevet.

4.12.4.2 Samtidig skadegörelse- och stöldskada

Vid samtidig skadegörelse- och stöldskada på försäkringsobjektet avdras endast en självrisk enligt dessa villkor, och då den högsta.

4.12.4.3 Avvikande självrisiker

Vid saksador som inträffar utanför Norden inom försäkringens giltighetsområde är självrisken dubbelt så hög som den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

Om försäkringsfallet gällande en stöldskada har inträffat i Estland, Lettland, Litauen eller Polen, är självrisken för personbilar i privat bruk (gäller inte husbilar) och motorcyklar 20 % av skadebeloppet, dock alltid minst 600 euro.

Självrisken vid stöldskador för en fyrhjuling och en fyrhjuling som registrerats som traktor är trefaldigt det självriskebelopp för stöldskydd som antecknats i försäkringsbrevet, om fordonet då skadan sker inte på ett skyddat sätt varit i ett låst förvaringsutrymme. Förvaringsutrymme ska vara ett låst och täckt utrymme eller ställe i vilket man inte kan komma in utan nycklar utan att bryta sig in.

Om glaset

- repareras utan att byta glas till följd av en ersättningsgill händelse i glasskyddet (4.5), dras ingen självrisk av från ersättningen.
- byts till följd av en ersättningsgill händelse i glasskyddet (4.5), tillämpas på ersättningen den i försäkringsbrevet angivna självrisken, men inte som dubbel.

4.12.4.4 Självrisken vid Superinlösningsskydd och Nyvärdesskydd I Superinlösningsskyddet och i Nyvärdes-skyddet för motorcyklar ingår inte någon egen självrisk, utan som självrisk vid betalning av ersättning tas ut en självrisk för ett skydd som motsvarar den skada som skett.

4.12.4.5 Den ordning i vilken självrisiker avdras

Självrisiker och avdrag dras av från skadebeloppet genom successiva räknepoperationer i följande ordning

- mervärdesskatt
- bilskatt
- grundsjälvrisk
- eventuell nedsättning av ersättningen
- procentuell självrisk.

4.12.5 Försäkringsbolagets ersättningsansvar

Försäkringsbolaget ska beredas tillfälle att inspektera skadan.

Den omständigheten att försäkringsbolaget har värderat skadan, anvisar reparationsverkstad eller företar någon annan teknisk utredning bevisar inte att försäkringsbolaget är skyldigt att ersätta skadan.

Försäkringsbolaget är inte ansvarigt för de kostnader som skadan har föranlett förrän ett ersättningsbeslut har fattats.

Försäkringsbolaget svarar inte för beställning av reparationsarbete.

5 Bilräddningsskydd

5.1 Skador som ersätts

Syftet med bilräddningsskyddet är att inom försäkringens giltighetsområde i enlighet med dessa villkor ersätta extra kostnader till följd av avbrott i en resa som redan har påbörjats, om avbrottet beror på ett fel eller en skada som har uppkommit på fordonet, stöld av ett låst fordon, olövligt brukande eller bruksstöld.

Med resa avses en med det försäkrade fordonet påbörjad resa från avreseorten till den planerade bestämmelseorten inklusive korta uppehåll som görs under resan.

5.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är det i försäkringsbrevet nämnda fordonet och en släpvagn som med-följer under resan.

5.3 Försäkrade

Försäkrade är fordonets förare och i fordonet medföljande passagerare. Primär rätt till ersättning för resekostnader och andra extra kostnader har fordonets ägare och innehavare, om de följer med på resan. Primär rätt till ersättning har i annat fall fordonets förare.

5.4 Begränsningar

Skyddet ersätter inte skador som föroresakats av

- att bränslet tagit slut
- att elektriciteten har tagit slut om fordonets drivkraft är elenergi
- att underhållet av fordonet eller en fordonsdel har försumrats eller fordonet har belastats för hårt
- att fordonet har sjunkit genom isen annanstans än på en allmänt använd vinterväg som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsföreskrifter
- att nycklarna har förkommit eller blivit kvar i själva fordonet
- deltagande i tävling eller träning för en tävling eller körträning eller då man annars kör på en motorbana eller på ett område eller en vägsträcka som har avstängts för allmän trafik (se underpunkt 8 i punkt 4.11).

Ersättningen kan minskas eller kravet på ersättning avslås, om skadan har uppkommit till följd av att den försäkrade eller en person som enligt punkt 8 i Allmänna avtalsvillkor identifieras med honom har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna i punkterna 3.1-3.4 och 3.7 eller vållat skadan under omständigheter som anges i punkt 7 i Allmänna avtalsvillkor.

Beloppet av kostnader som ska ersättas ska bevisas med vederbörligt verifierat. När ersättning söks för en skada eller ett fel som har uppkommit på fordonet, ska vid behov ett intyg av reparationsverkstaden företes. Till försäkringsbolaget ska också lämnas övrig utredning som bolaget begär.

5.5 Ersättningsbestämmelser

5.5.1 Bogseringskostnader

Bilräddningsskyddet ersätter kostnader för bärgning av fordonet eller bogsering av ett icke kördugligt fordon till närmaste reparationsverkstad.

Bogseringar som utförs av privatpersoner ersätts enligt det gällande skattefria grundbeloppet vid kilometerersättning för bil utan tilläggsförhöjningar (cent per kilometer), dock högst 100 euro per försäkringsfall.

I stället för ersättning för bogseringskostnaderna kan ersättning alternativt betalas för kostnaderna för montörens arbets- och resekostnader, dock högst det belopp som bogseringen hade uppgått till, om felet eller skadan repareras på platsen.

5.5.2 Resekostnader och andra extra kostnader i Finland

Kostnader för transport av fordonet samt resekostnader för fordonsförare till hem-, avrese- eller bestämmelseorten och passagerares resekostnader till avrese- eller bestämmelseorten ersätts, om

- fordonet har reparerats, men reparationen för att få fordonet i användbart skick har tagit så lång tid att det har varit nödvändigt att fortsätta resan med något annat fordon
- fordonet har blivit stulet och det har varit försvunnet en så lång tid att det har varit nödvändigt att fortsätta resan med något annat fordon
- fordonet har skadats så att det är reparationsodugligt.

5.5.2.1 Maximiersättning

Kostnader för transport och resa till avrese- eller bestämmelseorten ersätts till högst det belopp som motsvarar kostnaderna för hemresan.

Resekostnader och andra extra kostnader ersätts till ett sammanlagt belopp på högst 200 euro.

I bilräddningsskyddet i Superkasko ersätts rese- och andra extra kostnader, dock till ett sammanlagt belopp på högst 500 euro.

5.5.3 Resekostnader och andra extra kostnader utomlands

Kostnader för transport av fordonet samt resekostnader för fordonsförare till hem-, avrese- eller bestämmelseorten och passagerares resekostnader till avrese- eller bestämmelseorten ersätts, om

- fordonet har reparerats men reparationen av den skada eller det fel som har uppkommit på fordonet så att det fås i ett sådant skick som trafiksäkerheten kräver har dröjt längre än tre (3) arbetsdagar och det av denna orsak har varit nödvändigt att fortsätta resan med något annat fordon
- reparationen av ett fordon som har skadats så att det inte är kördukt sker först i Finland
- fordonet har blivit stulet och man har fortsatt resan med ett annat fordon
- fordonet har skadats så att det är reparationsodugligt.

Också de kostnader som förorsakas då ett fordon måste transporteras från utlandet till hemorten ersätts om det har varit nödvändigt att lämna fordonet utomlands på grund av att föraren har insjuknat, råkat ut för ett olycksfall eller avlidit.

Om reparationen av fordonet så att det fås i ett sådant skick som trafiksäkerheten kräver dröjer högst tre (3) arbetsdagar, ersätts extra, skäliga kostnader för övernattningskostnader.

5.5.3.1 Maximiersättning

Rese- och transportkostnader ersätts enligt billigaste forskaffnings- eller transportmedel inom försäkringens giltighetsområde, dock högst till det belopp som motsvarar kostnaderna för hemresan.

5.5.4 Rese- och transportarrangemang utomlands

Om skadan har inträffat utanför Norden, arrangeras resan eller transporten av OP:s bilskadejour.

5.5.4.1 Indirekta skador

Då försäkringsbolaget eller OP:s bilskadejour på begäran hjälper i ett skadefall är de inte ansvariga eller ersättningskyldiga för en skada

- som är en följd av hjälpåtgärderna,
- som under transport har förorsakats fordonet, förarens eller passagerarnas resgodis eller andra saker, såvida skadan inte har vållats av en förare som försäkringsbolaget eller OP:s bilskadejour har skaffat, eller
- som beror på att transporten har blivit försenad.

5.5.5 Ersättning för hyrbilskostnader utomlands i samband med Superkasko

5.5.5.1 Giltighetsområde

Hyrbilskostnader i samband med Superkasko kan ersättas i EES-länder utanför Finland.

5.5.5.2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är den i försäkringsbrevet nämnda, med en Superkaskoförsäkring försäkrade personbilen.

5.5.5.3 Syftet med försäkringen

Syftet med försäkringen är att i stället för rese- och andra extra kostnader för föraren och passagerarna ersätta (se punkt 5.5.3) kostnader för hyrbil.

Som hyrbilskostnader ersätts kostnader för hyrning av en tillgänglig hyrbil som har en normal utrustningsnivå och som till storleken motsvarar högst den i försäkringsbrevet nämnda personbilen.

Om en skada uppkommer på hyrbilen och självrisk i försäkringen för hyrbilen är större än självrisk i motsvarande skydd för den hos försäkringsbolaget försäkrade bilen, ersätts den överstigande delen av självrisk ur försäkringsbolagets försäkring.

Om hyrning av bil ska på förhand avtalas med OP:s bilskadejour. Hyrbilen ska återlämnas till uthyraren i enlighet med de anvisningar som OP:s bilskadejour givit.

Om den i försäkringsbrevet nämnda bilen repareras utomlands, ska resan planeras så att bilen kan avhämtas efter reparationen.

5.5.5.4 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte bränsle, avgift för slopad självrisk eller andra frivilliga avgifter i samband med bilhyrning.

5.5.5.5 Maximiersättning

Ersättning betalas för högst sju dygn, dock högst 1 200 euro.

5.6 Självrisk

På ersättning som betalas ur bilräddningsskyddet tillämpas ingen självrisk.

6 Avbrottsskydd

6.1 Skador som ersätts

Avbrottsskyddet ersätter förlorade användningsdagar då det försäkrade fordonet inte har kunnat användas till följd av kollisionsskada (punkt 4.4) samt djurkollisions-, skadegörelse-, brand-, parkerings- eller stöldskada (punkterna 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7 och 4.10) till den del det för samma tid inte betalas motsvarande dag ersättning ur trafik- eller ansvarsförsäkring (se punkt 6.6).

6.1.1 Superkaskos avbrottsskydd för personbil

Separat avbrottsskydd som ansluts till Superkasko för personbil ersätter ersättningsbil för förlorade användningsdagar, om detta beror på att resan har avbrutits på grund av

- skadehändelser som nämns i punkt 6.1 och ersättningen betalas inte som dag ersättning, eller
- tekniskt fel på fordonet som omedelbart förhindrar körandet och orsakar trafikoduglighet.

Ersättningsbil ersätts för förlorade användningsdagar endast om felet repareras på en verkstad som tillhandahåller allmänna service- och/eller reparationstjänster.

6.2 Försäkrade

Försäkringen gäller för försäkringstagaren.

6.3 Förlorade användningsdagar

Ur avbrottsskyddet betalas ersättning endast för de dagar då fordonet har varit obrukbart eller har varit på verkstad för reparation eller då det inte har kunnat användas på grund av stöld, olovligt brukande eller bruksstöld. Ersättning betalas till dess att

- försäkringstagaren återfår det fordon som har varit föremål för tillgreppsbrott
- fordonet är färdigt att överlätas från reparationsverkstaden
- ersättning enligt fordonets verkliga värde betalas till den försäkrade eller
- ett annat, av försäkringsbolaget eller den försäkrade själv anskaffat fordon överläts till den försäkrade.

Vid stöldskada räknas antalet förlorade användningsdagar dock från och med den dag då försäkringsbolaget har tillställts en av polismyndigheten utfärdad kopia av polisanmälan.

Om det datum då försäkringsfallet de facto inträffade inte är känt, anses försäkringsfallet ha inträffat det datum då skadan upptäcktes.

6.3.1 Kostnader för ersättningsbil i Superkaskos avbrottsskydd

Försäkringen ersätter hyreskostnaderna för ett fordon med standardutrustning högst fram till den tidpunkt som anges i punkt 6.5.1 i försäkringsvillkoren.

Superkaskos avbrottsskydd ersätter en hyrd personbil som motsvarar högst klass C eller en motsvarande stationsvagn (t.ex. VW Golf, Ford Focus, Opel Astra)

Försäkringstagaren eller den försäkrade kan inte påverka den valda ersättningsbilens kraftöverföring (t.ex. fyrhjulsdrift), driftsätt (t.ex. diesel eller el) eller växellåda (t.ex. automat), utan detta fastställs av försäkringsbolaget.

Försäkringsbolaget har rätt att utse den serviceproducent av vilken fordonet hyrs. Om fordonet har hyrts av någon annan än en av försäkringsbolaget utsedd serviceproducent, betalar försäkringsbolaget för hyreskostnaderna högst 50 euro/dygn. Serviceproducenten svarar för hinder och dröjsmål med leveransen samt de skyldigheter som baserar sig på avtalet mellan biluthyraren och kunden.

Försäkringen ersätter hyreskostnaderna endast när ersättningsbilen hyrs i Finland.

6.3.2 Tid som ersätts

Rätten till användning av ersättningsbil börjar

1. vid tidpunkten för den skadehändelse som nämns i punkt 6.1, om fordonet har skadats så att det är trafikodugligt, eller om den försäkrade till följd av en stöldskada har förlorat besittningen av det och en kopia av polisanmälan har sänts till försäkringsbolaget.
2. vid tidpunkten för inledandet av reparationsarbetet, om fordonet är trafikodugligt efter ovan nämnda skadehändelse, eller
3. vid tidpunkten då ett tekniskt fel som orsakar trafikoduglighet upptäcks.

Rätten till ersättningsbil upphör och ersättningsbilen returneras när reparationsarbetet är klart. Vid inlösen följer man det som sägs i villkorspunkt 6.5.

6.4 Begränsningar

Som förlorade användningsdagar betraktas dock inte den tilläggstid som

- den försäkrade eller reparationsverkstaden har förorsakat genom ovarsamhet eller något annat förfarande
- förorsakas av en riksomfattande arbetskonflikt
- orsakas av att det inte har utförts en sådan provisorisk reparation genom vilken fordonet skulle ha blivit trafikodugligt innan den egentliga reparationen inleddes.

Ur avbrottskyddet betalas ingen ersättning för en sakkada om det efter avdrag av självriskan inte återstår något att betala ut.

6.4.1 Begränsningar för ersättning för ersättningsbil

Skyddet ersätter inte skador som förorsakats av

- att bränslet tagit slut
- att elektriciteten har tagit slut om fordonets drivkraft är elenergi
- åtgärder på fordonet i samband med periodisk service eller försumelse av dem
- körförbud som endast införts i fordonsregistret

6.5 Ersättningstid

För ett fordon som repareras betalas ersättning för högst 30 dagar.

I de fall där det är fråga om inlösen av fordonet betalas ersättning för högst 14 dagar.

Om fordonet har varit föremål för tillgreppsbrott och det inte återfinns, betalas ersättning för 30 dagar.

Om fordonet har varit föremål för tillgreppsbrott och det återfinns skadat men i sådant skick att det repareras eller inlöses, betalas ersättning för den tid fordonet har varit tillgripet och för reparations- eller inlösenstiden för sammanlagt högst 30 dagar.

För den tid ett fordon som skadats så att det inte är kördugligt skick och väntar på reparation eller för väntetid då reparationen avbryts betalas ersättning för högst sju dagar.

Ifråga om överskridningen av maximitiden har det ingen betydelse av vilken orsak reparationen av fordonet har avbrutits eller tillgången till reparationen är förhindrad.

Ersättning för väntetid som gäller reservdelar betalas endast till den del det är fråga om väntan på reservdelar som är nödvändiga för att fordonet ska fås i trafikodugligt skick.

6.5.1 Maximal ersättningstid

I avbrottskyddet är maximiantalet ersättnings-gilla förlorade användningsdagar 30.

När det gäller försäkringshändelser som endast ersätts på basis av tekniskt fel på fordonet har den försäkrade rätt att använda ersättningsbil högst sju (7) dagar. Denna rätt upphör den åttonde dagen efter att det tekniska felet har yppat sig.

6.6 Samordning av försäkringsersättningar

Den motsvarande ersättning per dag som för samma tid betalas till den försäkrade ur en trafik- eller ansvarsförsäkring avdras från den ersättning per dag som ska betalas ur avbrottskyddet.

Om den försäkrade har rätt att för samma tid få ersättning för bilhyringskostnaderna ur en trafik- eller ansvarsförsäkring, betalas som ersättning endast den del av hyringskostnaderna som ska betalas av den försäkrade själv. Per dag betalas dock högst den överenskomna dagarsättningens belopp.

Bränsle, avgift för slopad självrisk eller andra frivilliga avgifter i samband med bilhyrningen ersätts dock inte.

Den försäkrades rätt att få ersättning för de dagar fordonet inte har kunnat användas av den som bär ersättningsansvaret övergår på försäkringsbolaget intill det ersättningsbelopp bolaget har betalt.

7 Rättsskydd

7.1 Försäkrade

Försäkrade är i försäkringsbrevet nämnda fordonets, arbetsmaskinens eller anordningens ägare, innehavare och förare, var och en i denna egen-skap.

7.2 Giltighetsområde, domstolar och nämnder

Den försäkrade kan utnyttja sin försäkring i mål eller ärenden som tas upp till behandling i en tingsrätt i Finland eller i en motsvarande utländsk domstol i punkt 2 nämnda länder samt i dessa domstolars besvärinstanser. I dessa domstolars besvärinstanser kan försäkringen användas endast, om det tillstånd till handläggning eller sökande av ändring som är en förut-sättning har beviljats.

Om det är fråga om en tvist som biläggs utan rättegång, kan försäkringen utnyttjas i mål eller ärenden som i en tingsrätt eller i en utländsk domstol som nämnts i punkten ovan omedelbart hade kunnat underkastas för behandling.

Dessutom kan den försäkrade utnyttja försäkringen i skiljeförfarande, eller i ärenden som tas upp till behandling i trafikskadenämnden, Försäkrings-nämnden eller av Konsumenttvistenämnden.

7.3 Försäkringsfall som ersätts

Ur försäkringen ersätts nedan nämnda kostnader

- där den försäkrade är svarande i ett ärende som gäller äventyrande av trafiksäkerheten, skadevållande eller dödsvållande. I ett ärende som gäller grovt äventyrande av trafiksäkerheten är en förutsättning för att ersättning betalas, att åtalet med laga kraft förkastats helt eller åtminstone till den del, som svaranden påstås gjort sig skyldig till grovt förfarande
- då den försäkrade är målsägande och den som yrkar på ersättning i ett brottmål
- då den försäkrade är kärande eller svarande i ett tvistemål i anslutning till den försäkrades fordon, arbetsmaskin, anordning eller delar av dessa, som gäller ägande, reparation, service eller försäkringser-sättning, då den försäkrade eller motparten har bestridit yrkandet till sin grund eller till sitt belopp.

Försäkringen ska vara i kraft i ett brottmål vid tidpunkten för den påstådda gärningen och i ett tvistemål när det avtal, den händelse eller annan omständighet som utgör grund för tvisten har uppstått.

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall då

- två eller flera personer som är försäkrade genom denna försäkring står på samma sida; eller
- den försäkrade är part i flera tvistemål och brottmål som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning eller som grundar sig på samma yrkande eller på ett likadant yrkande även om detta har gjorts på andra grunder.

Begränsningar:

Om i ett brottmål dessutom behandlas ett sådant ärende, som inte hör till försäkringens ersättningsområde, ersätts kostnaderna inte till någon del.

Om i ett tvistemål dessutom behandlas ett sådant ärende, som inte hör till försäkringens ersättningsområde, ersätts ur försäkringen endast den andel av kostnaderna som hör till ersättningsområdet.

Då de försäkrade är motparter ersätts endast försäkringstagarens kostnader. Kostnader som emellertid förorsakas av förarens försvar ersätts i ett ärende som gäller äventyrande av trafiksäkerheten.

Kostnader ersätts inte i ett ärende som hänför sig till konkurs, utsökning, i lagen om utsökning avsedd exekutionstvist eller verkställande av utsökning.

Kostnader ersätts inte i ett ärende, där det är fråga om, ifall de kostnader som förorsakats av ett försäkringsfall som den försäkrade anmält ska ersättas antingen helt eller delvis ur rättsskydds-försäkringen

Kostnader ersätts inte i ett ärende som behandlas som grupptalan.

7.4 Åtgärder efter inträffat försäkringsfall

Om den försäkrade vill utnyttja försäkringen, ska han anmäla detta skriftligen till försäkringsbolaget på förhand.

Den försäkrade ska anlita som sitt ombud en advokat, ett offentligt rättsbiträde eller annan sådan jurist som enligt lagen har rätt att fungera som rättegångsombud eller rättegångsbiträde i Finland eller i det land som nämns i punkt 2. Kostnader för annat ombud ersätts inte.

7.5 Ersättningsbestämmelser

7.5.1 Självrisk och maximiersättning

Från de kostnader som ska ersättas avdras den självrisk som anges i försäkringsbrevet.

Maximiersättningen vid varje försäkringsfall är 10 000 euro.

7.5.2 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter den försäkrades nödvändiga och skäligen kostnader för att den försäkrade anlitar ett eget ombud och för bevisning.

Om förutsättningen för att tvisten ska kunna hänskjutas till domstolsprövning är att någon rättshandling har företagits eller att ett beslut har fattats av något organ eller vid någon förrätning, ersätts kostnaderna från det att denna förutsättning har uppfyllts.

Begränsningar:

Försäkringen ersätter inte

- den tilläggskostnad som förorsakas på grund av byte av ombud
- kostnader för inhämtande av juridiskt expertutlåtande
- kostnader som har förorsakats av anmälan om brott, begäran om undersökning eller av förundersökning i brottmål
- kostnader, som förorsakats av preliminär utredning av ett ärende eller av en sådan utredning eller skötsel av ett tvistigt ärende till följd av vilken den försäkrade avstår från sina yrkanden även om detta skulle vara helt motiverat
- kostnader som förorsakas av verkställigheten av dom eller beslut

7.5.3 Yrkande på ersättning för rättegångskostnader

Den försäkrade ska i en rättegång och i förlikningsförhandlingar yrka på ersättning av motparten för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade inte yrkar på ersättning av motparten för sina kostnader eller om han helt eller delvis avstår från att yrka på ersättning för dessa, kan den ersättning som ska betalas nedsättas eller avslås.

7.5.4 Förbud mot medgivande av rättegångskostnader

Den försäkrade har inte rätt att på ett sätt som binder bolaget medge beloppet av de kostnader som föranletts av skötseln av ärendet.

7.5.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om något väsentligen annat än den försäkrades eget intresse eller om den försäkrade i försäkringsfallet har ett gemensamt intresse att bevaka tillsammans med andra personer än sådana som är försäkrade genom denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som ska anses utgöra den försäkrades andel.

7.5.6 Ersättningens belopp

De kostnader som ska ersättas ur försäkringen fastställs enligt rättsnormerna i rättegångsbalken och i lagen om rättegångskostnader i brottmål med beaktande också av de kostnader som i allmänhet döms ut eller betalas i motsvarande fall. Kostnaderna ersätts dock högst upp till det kostnadsbelopp som den försäkrades motpart har ådömts att betala, såvida inte domstolen på de grunder som framgår av beslutet uttryckligen ansett att den försäkrade själv helt eller delvis ska stå för sina kostnader.

Om värdet av det tvistiga intresset kan uppskattas i pengar, ersätter försäkringen vid tvisteärenden och då den försäkrade är målsägande i ett brottmål högst två gånger värdet av det intresse tvisten gäller. Vid uppskattning av värdet av intresset beaktas inte yrkanden på ränte-, parts- eller advokat- och rättegångskostnader. Om föremålet för tvisten är en betalning av återkommande natur, beaktas vid uppskattningen av värdet av intresset högst ett belopp som är tio gånger det tvistiga engångsbeloppet.

7.5.7 Tidpunkten för utbetalning av ersättning

Försäkringsbolaget betalar ersättningar då domstolens avgörande vunnit laga kraft eller då förlikning ingåtts. Den slutliga ersättningen utbetalas efter det att den försäkrade på yrkande av försäkringsbolaget har visat att han betalat in sin självriskandel av kostnaderna på ombudets samma bankkonto, på vilket ersättningen ur försäkringen utbetalas.

7.5.8 Mervärdesskatteavdrag

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i kostnaderna, avdras den moms som ingår i kostnaderna från ersättningen.

7.5.9 Återbetalning av rättegångskostnader och överföring av fordran

Om motparten har dömts eller förbundit sig att betala den försäkrades rättegångskostnader, är den försäkrade skyldig att återbetala de ersättningar han fått eller att överföra sin rätt till ersättningen på försäkringsbolaget intill det ersättningsbelopp som bolaget har betalat.

8 Ansvarsskydd för utlandet

8.1 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) i de länder som ingår i överenskommelsen om gröna kort (Green Card), förutom Iran, Tunisien och Marocko.

8.2 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter person- och sakskada som förorsakas utomstående (tredje part) av att det i försäkringsbrevet nämnda motorfordonet använts i trafik utomlands och som den försäkrade enligt trafikförsäkringslagen eller annan motsvarande lag i landet ifråga är ersättningsansvarig för, då ersättningsansvaret grundar sig på en handling eller en försummelse som begåtts under försäkringsperioden. Ersättning betalas till den del som den skadelidande inte är berättigad till ersättning ur trafik-, olycksfalls- eller annan motsvarande försäkring eller motsvarande utländsk försäkring, utgående från något annat ersättningsystem eller med stöd av lag.

8.3 Försäkrade

Försäkrade är det i försäkringsbrevet nämnda fordonets ägare, innehavare och förare, var och en i denna egenskap.

8.4 Begränsningar

Skyddet ersätter inte skador,

- som förorsakats av den försäkrade själv
- skador för vilka ersättningsansvaret grundar sig på ett avtal, en förbindelse, ett löfte eller en garanti
- som förorsakas av last eller annan egendom i fordonet eller sålt gods, som ännu inte överlåtit
- som förorsakas av egendom, som då skadan skedde den försäkrade hade i sin besittning, till låns eller annars till sin disposition
- som förorsakas av egendom, som då skadan sker finns hos försäkrings-tagaren eller för dennes räkning hos någon annan för tillverkning, installering, förvaring eller annars för behandling eller tillsyn
- som inträffat på flygplatsområde
- till följd av atomskada, krig, uppror, upplopp, revolution eller någon annan liknande omständighet när fordonet har varit tvångsrekvirerat av en myndighet.

8.5 Ersättningsbestämmelser

Vid varje försäkringsfall är maximiersättningen vid personskador totalt högst 100 000 euro och vid sakskadorna totalt högst 50 000 euro. I beloppen ingår eventuella rättegångskostnader.

Skador som förorsakats av en och samma gärning, försummelse eller omständighet betraktas som ett och samma försäkringsfall, oavsett om skadorna har konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de ha uppkommit under den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstateras.

8.6 Självrisk

Vid varje skadefall har den försäkrade den självrisk av det ersättningsgilla skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet.

8.7 Den försäkrades skyldigheter i samband med skador

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål skriftligen anmäla en skada till försäkringsbolaget och till bolaget lämna de handlingar och uppgifter som är av betydelse för utredningen av skadan.

Om den försäkrade vill utnyttja försäkringen, ska han anmäla detta skriftligen till försäkringsbolaget på förhand. Försäkringsbolaget ger då den försäkrade ett ersättningsbeslut.

8.8 Värderings- och ersättningsbestämmelser

Den försäkrade ska bereda försäkringsbolaget tillfälle att värdera skadans storlek och möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringsbolaget har rätt att förordna eller godkänna den instans som sköter skade- eller skadeståndsärendet och i detta syfte ska den försäkrade kontakta försäkringsbolaget.

Försäkringsbolaget utreder, om den försäkrade är skyldig att betala skadestånd i det ärende som anmälts och förhandlar med den som yrkar på ersättning. Om den försäkrade ersätter skadan, kommer överens om den eller godkänner ett yrkande, binder detta inte försäkringsbolaget.

Den försäkrade ska utan dröjsmål meddela försäkringsbolaget, om ett skadefall leder till rättegång. Försäkringsbolaget sköter rättegången och betalar de skäligen och nödvändiga rättegångskostnader den föranleder till den del de gäller den aktuella rättegången.

Om försäkringsbolaget har meddelat den försäkrade att bolaget är berett att inom gränserna för försäkringsbeloppet träffa en överenskommelse med den som lidit skada om att ersätta skadorna, men den försäkrade inte godkänner detta, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader som uppstår efter detta och inte heller att göra vidare utredningar i ärendet.

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen bara den del av skadan som motsvarar den försäkrades andel som skadevållare. Försäkringen ersätter högst den andel av totalskadan som fastställs utgående från det antal personer som vållat skadan.

Om den skadelidande själv har bidragit till skadan, ersätter försäkringen bara den del av skadan som svarar mot det som kan läggas den försäkrade till last.

Ersättningen utbetalas momsfri, om den försäkrade eller den som lidit skada har rätt att dra av eller få återbäring på moms eller motsvarande utländsk skatt. Detsamma gäller skatt eller avgift i anslutning till fordonet.

9 Bestämmelser om försäkringspremien

9.1 Bonus

På premien för kollisionsskyddet i en bilförsäkring som har beviljats med bonusrätt beviljas för skadefria försäkringsperioder premierabatt 10 % per år upp till 70 %.

Med försäkringsperiod som berättigar till bonus avses en minst 120 dagar lång försäkringsperiod, för motorcyklar 90 dagar, under vilken fordonet har varit i trafik och inom vilken ur försäkringen inte har betalats ersättning som inverkar på bonusen. Vid försäkringsperioder som har upphört före 31.12.2010 tillämpas emellertid en tid på 180 dagar. Under en tidsperiod på ett år kan försäkringen dock högst en gång övergå till en högre bonusklass.

För varje försäkringsfall som har ersatts ur kollisionsskyddet sjunker bonusen med 20 %, i bonusklassen 10 % dock bara med 10 %. Om bonusklassen i försäkringsbolaget under fem omedelbart före skadan på varandra följande skadefria försäkringsperioder har varit 70 %, sjunker den till följd av det första försäkringsfallet som ersätts ur kollisionförsäkringen endast med 10 %.

Bonus påverkas inte av en skada om den i punkt 4.4.1 nämnd plötslig och oförutsedd yttre orsak som skadar försäkringsobjektet är en storm eller en hagelskur. Med storm avses en vindstyrka på minst 20 meter i sekunden.

Allmänna avtalsvillkor

De allmänna avtalsvillkoren tillämpas på alla försäkringar som ingår i försäkringsavtalet.

De allmänna avtalsvillkoren innehåller väsentliga stadganden ur lagen om försäkringsavtal (543/94). Paragraferna inom parentes hänvisar till de aktuella paragraferna i lagen om försäkringsavtal. På det här försäkringsavtalet tillämpas emellertid också sådana stadganden i lagen om försäkringsavtal som inte återges i de här allmänna avtalsvillkoren. Till den del som de här allmänna avtalsvillkoren avviker från de dispositiva bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal tillämpas på försäkringsavtalet dessa allmänna avtalsvillkor.

1 Begrepp (2 § och 6 §)

Försäkringstagare är den som ingått ett försäkringsavtal med försäkringsgivaren.

Försäkringsgivare i livförsäkringar är OP-Livförsäkrings Ab. Vid reseförsäkringar (resenär-, resgods-, reseansvars- och reserättskyddsförsäkringar) är försäkringsgivaren Försäkringsaktiebolaget Europeiska. Vid andra försäkringar är försäkringsgivaren OP Försäkring Ab. I dessa villkor används benämningen försäkringsbolaget för försäkringsgivarna. I försäkringsbrevet anges avtalets försäkringsgivare.

Den försäkrade är den som är föremålet för en personförsäkring eller den till förmån för vilken en skadeförsäkring gäller.

Försäkringsperiod är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, vilken antecknats i försäkringsbrevet. Ett försäkringsavtal fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod är den period för vilken premie enligt överenskommelse ska betalas regelbundet.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning betalas ur försäkringen.

Med **skadeförsäkring** avses en försäkring som tecknas för ersättning av en förlust som förorsakas av en sakskada, en skadeståndsskyldighet eller någon annan förmögenhetsskada.

Med en **personförsäkring** avses en försäkring som gäller fysiska personer.

Med en **gruppförsäkring** avses en försäkring där de försäkrade är medlemmarna i en grupp som nämns i försäkringsavtalet och där försäkringsstagaren betalar hela premien.

9.2 Avställning

Försäkringstagaren har rätt till återbäring på premien för kollisions-, djurkollisions-, bilrådnings- och avbrottskyddets del, för den tid då fordonet är avställt. För andra fordon än bilar ges återbäring endast om avställningstiden utan avbrott varat i minst 30 dagar. Då ges återbäring från startdatum för avställningstiden.

Avställning av ett fordon beaktas utgående från den anmälan som gjorts till fordonsregistret. Om trafikförsäkringen för ett fordon finns i ett annat försäkringsbolag, ska ifråga om bilförsäkringen en separat anmälan göras då fordonet avställs och påställs.

Under den anmälda avställningstiden är brand-, parkerings-, stöld-, skadegörelse-, rätts- och glasskydd samt Superinlösning i kraft samt Finansieringsförsäkring, om dessa ingår i den bilförsäkring som valts. Till övriga delar är försäkringen inte i kraft.

Under den anmälda avställningstiden är kollisionsskyddet inte i kraft. Ur kollisionsskyddet ersätts emellertid under avställningstiden skador som förorsakas av storm eller hagelskurar samt skador som förorsakas då man kör till en på förhand beställd periodisk besiktning och därifrån tillbaka, om ett kollisionsskydd ingår i den valda försäkringen. Med storm avses en händelse som definieras i punkt 9.1. En förutsättning för att ersättning ska betalas för skador som har inträffat under avställningstiden, är att fordonet inte har använts i trafik eller i annan körning med undantag för användning av fordonet då man kör till en på förhand beställd periodisk besiktning och därifrån tillbaka.

2 Information som ska lämnas innan försäkringsavtalet ingås

2.1 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor, vilka kan ha betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera upplysningar som de lämnat försäkringsbolaget och som de konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

2.2 Åsidosättande av upplysningsplikten vid skadeförsäkring (23 §, 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt vid skadeförsäkring, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser mellan den uppgift som getts och en fullständig uppgift ger dock inte rätt till nedsättning av försäkringsersättningen.

Exempelvis ska i bilförsäkringen som fordonets innehavare anges den faktiska användaren av försäkringsobjektet och som ägare eller innehavare av fordonet får inte anmälas en person som inte motsvarar verkligheten (s.k. bulvan).

2.3 Åsidosättande av upplysningsplikten vid personförsäkring (24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar, om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt vid personförsäkring och försäkringsbolaget inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkring om det hade fått korrekta och fullständiga svar. Om försäkringsbolaget skulle ha beviljat försäkring men endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas försäkringsbolagets ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda påföljderna av åsidosättande av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

3 Inträdandet av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet

3.1 Ansvarets inträdande (11 §)

Försäkringsbolagets ansvar inträder när försäkringsbolaget eller försäkringstagaren ger eller sänder ett antagande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Förutsättningen för att försäkringsbolagets ansvar ska inträda är att premien för försäkringsperioden är betald

- alltid då det är fråga om en Sportskyddsförsäkring eller en tidsbestämd reseförsäkring
- om försäkringsbolaget uppställt som villkor för att en fortgående reseförsäkring ska träda i kraft att premien för den första försäkringsperioden är betald eller
- om det finns särskild anledning, till exempel att försäkringstagaren tidigare har försummat att betala premier.

En anteckning om betalningsförutsättningen ska göras på premiefakturan.

3.2 Grunder för beviljande av försäkring

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av försäkringsavtalets huvudförfallodag. Om en ny försäkring ansluts till avtalet, bestäms premien och de övriga avtalsvillkoren för den nya försäkringen på grundval av den nya försäkringens begynnelsestidpunkt.

Vid personförsäkring bedöms den försäkrades hälsotillstånd och räknas hans ålder enligt hälsotillståndet och åldern vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person, för vilken försäkring söks, har försämrats efter det att ansökningshandlingarna lämnats in eller sänts till försäkringsbolaget.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Ett försäkringsavtal för en skadeförsäkring gäller efter den första försäkringsperiodens utgång för en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet.

Ett försäkringsavtal för en personförsäkring gäller efter den första premieperiodens utgång för en avtalad premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Denna uppsägningsrätt har försäkringsbolaget dock inte vid livförsäkring eller invaliditetsförsäkring på vilka tillämpas försäkringsvillkoren för Försäkringar som tagits bort från försäljning.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 14.

En försäkring kan också vara tidsbestämd, varvid den gäller under en avtalad försäkringsperiod. Försäkringen kan dock upphöra under försäkringsperioden av de orsaker som nämns senare i punkterna 4.2 och 14.

Om vid en tidsbestämd reseförsäkring returrejan till hemlandet försenas av orsaker som är oberoende av den försäkrade, förlängs försäkringens giltighetstid med 48 timmar

Den Krisskyddsförsäkring som kan tecknas i anslutning till trafikförsäkringen är i kraft högst lika länge som den trafikförsäkring som utgör försäkringens grunddel.

4 Försäkringspremie

4.1 Premiebetalning (38 §)

Premien ska betalas inom en månad efter det att försäkringsbolaget sänt en premiefaktura till försäkringstagaren eller uppgift om förfallodagen för betalningen.

Alla premier som hör till försäkringsavtalet sammanslås till en premie som faktureras i en eller flera poster i enlighet med avtalet. Om en premie som är en följd av en ändring i avtalet inte sammanslagits med de tidigare överenskomna posterna, faktureras denna premie separat. En premie som har betalats till ett försäkringsavtal fördelas mellan alla de försäkringar som ingår i avtalet i det förhållande som betalningen och debiteringen utvisar så att alla fortlöpande försäkringar gäller till samma datum.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp han betalar. Försäkringstagarens betalning används dock i första hand i enlighet med referensuppgifterna på fakturan, om inte försäkringstagaren i samband med betalningen skriftligen har meddelat något annat.

4.2 Dröjsmål med premien (39 §)

Om försäkringstagaren helt eller delvis har försummat att betala premien inom den tid som nämns i punkt 4.1, har försäkringsbolaget rätt att säga upp hela försäkringsavtalet att upphöra 14 dagar efter det att uppsägningsmeddelandet avsänts. Ett försäkringsbolag som anges i punkt 1 kan också säga upp försäkringsavtalet för ett annat försäkringsbolags del.

Om försäkringstagaren betalar hela premien före uppsägningsstidens utgång, upphör försäkringen likväl inte när uppsägningsstiden löper ut. Försäkringsbolaget ska nämna om denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom eller arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter det att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningsstidens utgång. I meddelandet om uppsägning ska försäkringsbolaget också nämna om den möjligheten att försäkringen kan fortsätta att gälla som tidsbestämd. Försäkringstagaren ska senast inom uppsägningsstiden skriftligen meddela försäkringsbolaget om betalningssvårigheterna.

Om premien inte betalas inom den ovan i punkt 4.1 avsedda utsatta tiden, ska för dröjsmålstiden betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Försäkringsbolaget har rätt till ersättning enligt lagen om indrivning av fordringar för kostnader som indrivning av premien har förorsakat. Om premier drivs in på rättslig väg, har försäkringsbolaget även rätt till lagstadgade rättegångsavgifter och rättegångskostnader.

Försäkringsbolaget kan överföra indrivningen av sin fordran till en tredje part.

4.3 Minimipremie

Den premie inklusive skatter som debiteras för en försäkringsperiod motsvarar alltid minst den minimipremie som särskilt har fastställts i försäkringsbrevet eller produktguiden för varje försäkringsgren.

Med försäkringsperiod avses en tidsperiod på högst ett år, under vilken försäkringen enligt avtalet är i kraft en period åt gången.

4.4 Återbetalning av premie när avtalet upphör (45 §)

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt, har försäkringsbolaget rätt till premie endast för den tid under vilken bolagets ansvar varit i kraft. Återstoden av den redan betalda premien ska återbetalas till försäkringstagaren.

Vid beräkning av den premie som ska återbetalas räknas giltighetstiden i dagar enligt den försäkringsperiod som premien avser.

Årspremien för försäkringar med åretruntpremiesättning fördelas på de olika månaderna enligt risk och då försäkringen upphör återbetalas återstoden av premien för den försäkringsperiod som redan betalats.

Premie återbetalas dock inte i sådana fall som nämns nedan i denna punkt eller om försäkringstagaren eller den försäkrade förfarit svikligt i sådana fall som avses i punkt 2.2 eller 2.3. Premien återbetalas dock inte separat, om den premie som ska återbetalas är mindre än det eurobelopp som anges i lagen om försäkringsavtal.

Om försäkringsbolaget tar ut en minimipremie för någon försäkring, anges detta i försäkringsbrevet eller i produktguiden.

4.5 Kvittning mot premie som ska återbetalas

Försäkringsbolaget kan dra av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar hos försäkringsbolaget från en premie som ska återbetalas. För Måttskyddsförsäkringar kan dessutom göras en kvittning för alla de försäkringsbolags del som kan vara försäkringsgivare i Måttskyddsavtalet.

5 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

5.1 Fareökning vid skadeförsäkring

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsgivaren inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta försäkringsbolaget om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Försäkringsbolaget ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Fareökande förändringar är till exempel att försäkringsobjektet repareras, ändras eller utvidgas, att användningen av försäkringsobjektet ändras, att det överläts för användning till någon annan än de försäkrade för en längre fortlöpande period än tre månader eller att det flyttas till utrymmen som inte är hemliknande.

Ändringar som ökar risken för fordonsförsäkringar kan vara exempelvis att fordonets användningsändamål ändras till tillståndspliktig användning eller att det används för uthyrning, att fordonets hemort ändras eller att fordonet huvudsakligen används utomlands eller att motorn får ökad effekt eller att den byts mot en större.

För yrkesansvarsförsäkringens del kan fareökande förändringar vara exempelvis att verksamhetens art eller omfattning ändras.

För hästförsäkringens del kan fareökande förändringar vara exempelvis att en häst som uppgivits användas för avelsbruk tas i tävlingsbruk.

För båt-försäkringens del kan fareökande förändringar vara exempelvis en ändring av båtens användningsändamål för yrkesbruk eller för uthyrning, ändring av båtens konstruktion för tävlingsändamål eller ökning av båtens motoreffekt med över 20 % jämfört med den effekt som angetts i försäkringsavtalet.

Om försäkringstagaren vid skadeförsäkring uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att anmäla om fareökningen, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas, vilken betydelse den förändrade omständighet som ökade faran har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser mellan den uppgift som getts och en fullständig uppgift ger dock inte rätt till nedsättning av försäkringserättningen.

5.2 Fareökning vid personförsäkring

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget, om det i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar, har skett förändringar som innebär fareökning, t.ex. ifråga om den försäkrades yrke, fritidsintressen eller boningsort, eller om annat försäkringsskydd upphört. En fareökande förändring kan också till exempel vara att den försäkrade fortlöpande vistas utomlands i mer än ett år. Försäkringstagaren ska underrätta försäkringsbolaget om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Om förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. Försäkringsbolaget ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren vid personförsäkring uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att anmäla om fareökningen, och försäkringsbolaget på grund av de förändrade omständigheterna inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är försäkringsbolaget fritt från ansvar. Om försäkringsbolaget emellertid hade fortsatt försäkringen men endast mot högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig försäkringsbolagets ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor, enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda påföljderna av åsidosättande av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

6 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada vid skadeförsäkring

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som ingår i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren eller i övrigt har givits skriftligen. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse åsidosättandet av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller är omedelbart hotande ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevaka försäkringsbolagets rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska till exempel försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning, ska den försäkrade ofördröjligen meddela polismyndigheterna detta och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om försäkringsbolagets fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iaktta de föreskrifter som försäkringsbolaget utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

mot skadevällaren. Den försäkrade ska till exempel försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning, ska den försäkrade ofördröjligen meddela polismyndigheterna detta och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om försäkringsbolagets fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iaktta de föreskrifter som försäkringsbolaget utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

Ifråga om fordonsförsäkringar ska den försäkrade omedelbart anmäla en brand-, stöld- eller skadegörelseskada samt en sammanstötning med ett annat hjordjur än en ren till polismyndigheten på skadeorten. Den försäkrade ska också meddela polismyndigheterna i Finland om ett fordon stulits eller förkommit utomlands. Om försäkringsbolaget så kräver, ska polisundersökning företas även annars och protokollet över undersökningen tillställas försäkringsbolaget.

Om fordonets nycklar eller motsvarande utrustning, såsom nyckelkort, som behövs för att starta ett fordon förkommer ska startspärren utan dröjsmål omkodas så att de nycklar som förkommit inte kan användas för att starta fordonet. Innan omkodningen utförs ska fordonet låsas med en mekanisk låsningsutrustning, som inte kan öppnas med den fordonsnyckel som förkommit.

Försäkringsbolaget ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovan nämnda räddningsplikt även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin ovan avsedda räddningsplikt, kan ersättningen till honom nedsättas eller hans krav på ersättning avslås. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse åsidosättandet har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

6.3 Underlåtelse att iaktta säkerhetsföreskrifter och åsidosättande av räddningsplikten (31 § och 32 §)

Vid ansvarsförsäkring nedsätts inte ersättningen eller avslås inte kravet på ersättning på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller åsidosatt sin räddningsplikt uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås.

Om den försäkrade har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller åsidosatt sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock från en ansvarsförsäkring till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

7 Förorsakande av försäkringsfall

7.1 Skadeförsäkring (30 § och 34 §)

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligt.

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, kan ersättningen till honom nedsättas eller hans krav på ersättning avslås.

Vid bedömningen av om ersättningen i ovan nämnda fall ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om i motorfordonsförsäkringar den försäkrade vid tidpunkten för skadefallet har framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller han eller hon har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller hans eller hennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen, ersätts den personskada han eller hon tillfogats endast till den del som övriga omständigheter bidragit till skadan.

Om den försäkrade vid tidpunkten för skadefallet har framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 0,5 promille eller han eller hon har minst 0,22 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller hans eller hennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen, sänks ersättningen i proportion till hans eller hennes andel i skadan.

Om den försäkrade i en ansvarsförsäkring har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, betalar försäkringsbolaget dock till

en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat driva in till följd av att den försäkrade befunnits vara insolvent vid utsökning eller konkurs.

7.2 Personförsäkring (28 § och 29 §)

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar, om den försäkrade uppsåtligt har förorsakat försäkringsfallet.

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet, kan försäkringsbolagets ansvar minskas enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligt, är försäkringsbolaget fritt från ansvar gentemot honom. Den som har förorsakat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinness tillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har förorsakats.

Om den försäkrade har avlidit, ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas ut till den eller dem som förorsakat försäkringsfallet betalas ut till de övriga ersättningsberättigade.

8 Identifikation vid skadeförsäkring (33 §)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade i fråga om förorsakande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motor-drivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg. Med samtycke avses av den försäkrade givet tillstånd att framföra eller på annat sätt använda ett ovan nämnt transportmedel eller också ett samtycke som framgår av omständigheterna.
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade i fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av att han är i anställnings- eller tjänsteförhållande hos den försäkrade ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 Förmånstagarförordnande vid personförsäkring

9.1 Förmånstagare

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (förmånstagare) som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till den ersättning som betalas ut. Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall i samband med vilket förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

9.2 Förmånstagarförordnandets form

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande eller ändring av det är utan verkan, om försäkringsbolaget inte skriftligen har underrättats om saken.

9.3 Förmånstagarförordnandets form i gruppförsäkring

Beträffande förmånstagarförordnandet avtalas i gruppförsäkringsavtalet mellan försäkringsbolaget och försäkringstagaren.

Förmånstagare kan ändras om en överenskommelse om ändringsrätten har tagits i gruppförsäkringsavtalet.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

10 Ersättningsförfarande

10.1 Ersättningsökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den ersättningsökande ska omedelbart underrätta försäkringsbolaget om skadefallet. Ett brott ska utan dröjsmål anmälas till polisen på brottsorten.

Den som yrkar på ersättning ska till försäkringsbolaget överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredningen av försäkringsbolagets ansvar. Hit hör t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras om ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och

till vem ersättningen ska utbetalas, vem som framförde fordonet och huruvida alkohol eller andra rusmedel har haft någon inverkan på skadefallet.

Handlingar och utredningar måste införskaffas och tillställas bolaget på ersättningsökandens egen bekostnad, om inte annat avtalats. Ersättningsökanden ska förvara handlingar och uppgifter i minst sex månader efter det att ersättning sökts och sända dem till försäkringsbolaget på begäran.

Den försäkrade får t.ex. inte genom att avlägsna sig från skadeplatsen, genom annat förfarande i syfte att undvika utredningen av skadan eller genom att förtära alkohol efter skadefallet försvåra eller hindra utredningen av en sådan omständighet som kan vara av betydelse vid bedömningen av försäkringsfallet och försäkringsgivarens ansvar.

Försäkringsbolaget ska före reparationen bereda tillfälle att inspektera den skadade egendomen för att utreda orsaken till skadan och för att kunna konstatera, om det är fråga om en skada som ersätts ur försäkringen. Om reparationen har inletts utan att försäkringsbolaget beretts möjlighet till inspektion, ska reparationsarbetet dokumenteras t.ex. genom att fotografera och spara de skadade delarna. Ett skadat föremål får inte förstöras utan särskild anledning.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ersättning förrän det har erhållit ovan nämnda utredningar.

Om den som yrkar på ersättning efter ett försäkringsfall svikligt har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av försäkringsfallet och försäkringsbolagets ansvar, kan ersättningen nedsättas eller kravet på ersättning avslås enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

I samband med skadereglering kan skador som anmälts till olika bolag kontrolleras med hjälp av försäkringsbolagens gemensamma datasystem för skadeförsäkringar. Försäkringsbolaget har efter en skada också rätt att ur fordonets datasystem utreda uppgifter om fel och körhändelser som sparats i datasystemet till den del utredningen av dem kan anses vara nödvändiga för att bedöma försäkringsbolagets ansvar.

10.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos försäkringsbolaget inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. Om ersättningsanspråk inte framläggas inom denna tid, förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.

10.3 Kvitning mot försäkringsersättning

Försäkringsbolaget kan dra av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar från en ersättning som ska betalas. För Måttskydds-försäkringar kan dessutom göras en kvitning för alla de försäkringsbolags del som kan vara försäkringsgivare i Måttskyddsavtalet.

10.4 De till vars förmån en egendomsförsäkring gäller (62 §)

En egendomsförsäkring gäller till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

10.5 Sanktioners inverkan på ersättningen

Ett försäkringsbolag, dess dotterbolag eller en nätverkspartner som skriver ut en lokal försäkring är inte skyldig att utbetala ersättning, skadestånd, avvärjningskostnader, utrednings- eller rättegångskostnader och inte heller andra ekonomiska, resurser om en sådan här betalning skulle strida mot sanktioner, andra begränsande åtgärder eller lagstiftning som fastställts av finska staten, Förenta nationerna, Europeiska unionen, Förenta staterna eller Förenade kungadömet eller av behöriga myndigheter eller organ i dessa.

11 Sökande av ändring i försäkringsbolagets beslut (8 §, 68 § och 74 §)

11.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i försäkringsbolagets beslut, har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Försäkringsbolaget ska korrigera beslutet om nya utredningar ger anledning till detta.

11.2 FINE och konsumenttvistenämnden

FINEs Försäkrings- och finansrådgivning (www.fine.fi) ger avgiftsfritt opartiska råd och handledning. FINEs Försäkrings- och finansrådgivning och Försäkringsnämnden ger också rekommendationer till avgörande i tvistemål. FINE behandlar inte en tvist som är anhängig eller har behandlats hos konsumenttvistenämnden eller en domstol.

Försäkringsbolagets beslut kan också hänskjutas till konsumenttvistenumnden (www.kuluttajariita.fi). Innan ärendet förs till konsumenttvistenumnden ska konsumenten kontakta magistraternas konsumentrådgivning (www.kuluttajaneuvonta.fi). Konsumenttvistenumnden behandlar inte ett tvistemål som är anhängigt eller som behandlats vid Försäkringsnämnden eller i domstol.

11.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningssökanden inte nöjer sig med försäkringsbolagets beslut, kan han väcka talan mot försäkringsbolaget.

Talan med anledning av försäkringsbolagets beslut ska väckas inom tre år efter det att parten fått skriftligt besked om försäkringsbolagets beslut och om denna tidsfrist. Sedan tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.

Behandling i nämnd avbryter preskriptionstiden för rätten att väcka talan.

Vid båtskador ska före domstolsbehandling av Dispaschören i Finland inhämtas en utredning angående ersättning (lagen om ersättning genom dispaschör i sjöförsäkringsärende 10/1.53).

12 Försäkringsbolagets regressrätt (75 §)

Den försäkrades rätt att kräva skadestånd av tredje man som är ersättningsansvarig för skadan övergår till försäkringsbolaget till den del bolaget har ersatt skadan.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagarare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagens 3 kapitel 1 § jämställbar person eller som fordonets ägare, innehavare, förare eller passagerare, uppkommer för försäkringsbolaget regressrätt gentemot den ifrågakvarande personen endast om denne förorsakat skadan uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig för skadan oberoende av oaktsamhet.

Om skadan har förorsakats vid framförande av motorfordon, har försäkringsbolaget utöver det ovan nämnda dessutom rätt att återkräva den ersättning som utbetalats till följd av skadan, om föraren har förorsakat skadan då han eller hon framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller han eller hon har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller hans eller hennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen.

Försäkringsbolaget har vid personförsäkringar rätt att kräva ersättning av tredje man bara för ersättningar för kostnader förorsakade av sjukdom eller olycksfall och för ersättningar som betalats för förlust av förmögenhet.

Om skadan har förorsakats av att motorfordon använts i trafik, har det försäkringsbolag som betalats ersättning ur den frivilliga försäkringen regressrätt gentemot trafikförsäkringsbolaget upp till det belopp som försäkringsbolaget betalats.

13 Ändring av försäkringsavtal

13.1 Ändring av skadeförsäkringens avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena,

- 1) om försäkringstagaren eller den försäkrade har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 2.1 eller
- 2) om det under försäkringsperioden har skett en sådan förändring som avses i punkt 5 i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet.

Efter att ha fått kännedom om en sådan omständighet ska försäkringsbolaget utan obehövt dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

13.2 Ändring av personförsäkringens avtalsvillkor under försäkringsperioden (20 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de riktiga eller förändrade förhållandena,

- 1) om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 2.1 och försäkringsbolaget, om korrekta och fullständiga upplysningar hade lämnats, skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, eller

- 2) om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.1 avsedda upplysningsplikt och försäkringen trots detta, på grund av jämkning av påföljderna av åsidosättandet, enligt punkt 2.3 är bindande för försäkringsbolaget; eller om
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5 och försäkringsbolaget skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om en sådan omständighet ska försäkringsbolaget utan obehövt dröjsmål sända försäkringstagaren ett meddelande om att premien eller villkoren ändrats. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

13.3 Ändring av avtalsvillkor för fortlöpande skadeförsäkring och personförsäkring vid övergång till ny period (19 § och 20 a §)

Anmälningsförfarande

Försäkringsbolaget har rätt att inför övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkoren, premien och övriga avtalsvillkor, då grunden för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller en myndighetsföreskrift
- ändrad rättspraxis
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka)
- förändring i förhållandet mellan skadekostnader, ändring i kostnadsnivå eller betalda ersättningar och premier
- förändring i sådan omständighet eller sådant förhållande, som försäkringsbolaget anser att inverkar på premiens storlek och skaderisken. Sådana kan vara exempelvis förändringar i försäkringstagarens, den försäkrades eller ägarens eller innehavarens ålder eller boningsort, i åldern hos försäkringsobjektet eller en del av ett sådant, placeringen, egenskaperna, försäkringstället, skadehistorian och skadeutvecklingen.

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att ändra premien genom att i enlighet med skaderisken fastställa olika grunder för bestämmande av premien.

Försäkringsvillkoren eller premierna i personförsäkringen kan dock inte ändras av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Vid personförsäkring har försäkringsbolaget rätt att inför övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkoren, premien och övriga avtalsvillkor om det finns särskilda skäl till ändringen på grund av

- den allmänna skadeutvecklingen eller
- en förändring i räntenivån och under förutsättning att försäkringsavtalets innehåll i jämförelse med det ursprungliga avtalet inte väsentligt förändras.

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren och de övriga avtalsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om försäkringsbolaget företar ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet, ska bolaget i samband med premiefakturan sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som först följer sedan en månad förlutit från det meddelandet avsändes.

Försäkringsavtalet kan dessutom ändras i enlighet med indexbestämmelserna i punkt 13.4.

Försäkringsbolaget har utöver vad som anges ovan rätt att göra ändringar, som beror på bestämmelser om bonus-, koncentrerings-, preferens- eller ägarkunder eller andra motsvarande bestämmelser som ingår i försäkringen. På premien inverkar också eventuella kundförmåner och rabatter, vilkas storlek, beviljningsgrunder samt varaktighet och giltighetstider kan ändras.

Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om försäkringsbolaget ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts ovan, eller om bolaget utelämnar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska försäkringsbolaget skriftligen säga upp försäkringen att upphöra när försäkringsperioden går ut. Meddelande om uppsägningen ska sändas senast en månad före försäkringsperiodens utgång. I livförsäkringen kan ändringar som förutsätter uppsägning inte företas.

13.4 Inverkan av index

I försäkringsbrevet nämns alltid om index tillämpas på försäkringen. Om index inte nämns i försäkringsbrevet för en försäkring, är försäkringen inte bunden vid index.

I Mitthem-försäkringen är premierna, maximiersättningarna och självriskerna bundna till byggkostnadsindex. Premierna, maximiersättningarna samt självriskerna för försäkringarna för hemlösöre i flervånings- och radhus och för delar av lägenheter samt för försäkringarna för magasinerat hemlösöre har emellertid bundits till konsumentprisindex.

De i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen för värdeföremåls-, resgods-, småbåts-, ansvars- och rättsskyddsförsäkringarna är bundna vid konsumentprisindex. Också den i försäkringsbrevet angivna självriskerna är bunden till konsumentprisindexet. Premien för skogs- och skogsbrandförsäkringar är bunden vid skogsförsäkringspremieindexet. Självriskerna är bundna vid konsumentprisindexet. Maximiersättningarna och ersättningsbeloppen i hälsoförsäkringen, utkomstförsäkringen, Europeiskas Resenärförsäkring, livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen är bundna till prisutvecklingen för den nyaste indexserien i konsumentprisindexet. Men om ersättningsbeloppet minskar med åldern i livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen, är försäkringspremieindexet bunden till index.

Försäkringar på vilka tillämpas försäkringsvillkoren för Försäkringar som tagits ur försäljning

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet för en liv-, invaliditets- eller resenärförsäkring är bundna vid konsumentprisindex och försäkringsbeloppen för sjukkostnads- och olycksfallsförsäkringar är bundna vid prisutvecklingen för gruppen hälso- och sjukvårdsnyttigheter i konsumentprisindexet. Om emellertid försäkringsbeloppet sjunker med stigande ålder eller om ersättningsformen inte har ett försäkringsbelopp uttryckt i euro, är premien bunden vid index. I vårdkostnads-, sjukvårds-, sjukkostnads- och olycksfallsförsäkringarna är självriskbeloppet i euro och försäkringspremieindexet bundna vid prisutvecklingen för gruppen hälso- och sjukvårdsnyttigheter i konsumentprisindexet.

Vid skadeförsäkring är de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen för egendomsförsäkringarna för lösöre och resgods-, ansvars- och rättsskyddsförsäkringarna bundna vid konsumentprisindex. Det försäkringsbelopp som anges i ett försäkringsbrev för egendomsförsäkring för byggnad är bundet vid byggkostnadsindex. I en egendomsförsäkring som baserar sig på fullvärde är försäkringspremieindexet för lösörets del bunden till konsumentprisindex och för byggnadernas del bunden till byggkostnadsindex. Det maximibelopp som anges i ett försäkringsbrev för egendomsförsäkring för lösöre är bundet till konsumentprisindex. Också den i försäkringsbrevet angivna självriskerna är bunden till konsumentprisindexet.

13.4.1 Indexbundet försäkringsbelopp

Som jämförelseindex används index för kalendermånaden fyra månader före försäkringsperiodens begynnelse. Det belopp som anges i försäkringsbrevet ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Premien för den nya försäkringsperioden ändras så att den motsvarar det justerade försäkringsbeloppet.

Försäkringsbeloppet avrundas till närmaste hela euro.

Vid skadeförsäkring är försäkringsbeloppet vid skadetillfället lika många procent av det i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet som index för kalendermånaden fyra månader före skadedagen är av senast använda jämförelseindex. Försäkringsbeloppet är härvid dock högst 15 % större än det försäkringsbelopp som angetts i försäkringsbrevet eller det i början av den närmast föregående försäkringsperioden justerade försäkringsbeloppet.

13.4.2 Indexbundet försäkringspremie

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. I skogsförsäkringar används som jämförelseindex emellertid indexet det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. Premien ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

I försäkringar som baserar sig på försäkringsbelopp ändras försäkringsbeloppet för försäkringsperioden så att det motsvarar den justerade premien. Då ersättningsbeloppet minskar med åldern i livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen, fastställs ersättningsbeloppet utifrån premien. Utgående från ersättningsbeloppet beräknas premien för särskild risk.

13.4.3 Indexbindning av maximiersättningsbeloppet i Mitthem-försäkring
Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. Det i försäkringsbrevet för byggnad, lösöre och delar av lägenhet angivna maximiersättningsbeloppet ändras i början av varje försäkringsperiod med så många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Maximiersättningsbeloppet avrundas till närmaste hela euro.

13.4.4 Hur maximiersättningar och ersättningsbelopp i hälsoförsäkringen, utkomstförsäkringen, Europeiskas Resenärförsäkring, livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen binds till index
Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. De i försäkringsbrevet angivna maximiersättningarna och ersättningsbeloppen ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindexet avviker från det tidigare använda jämförelseindexet.

Premierna samt i livförsäkringen och invaliditetsförsäkringen också premien för särskild risk ändras så att de motsvarar det justerade ersättningsbeloppet.

Maximiersättningarna och ersättningsbeloppen avrundas till närmaste hela euro.

13.4.5 På skadeförsäkringar och personförsäkringar, på vilka tillämpas försäkringsvillkoren för Försäkringar som tagits ur försäljning, binds maximiersättningsbeloppet till indexet

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. Det i försäkringsbrevet för skadeförsäkring angivna maximiersättningsbeloppet för fullvärdesförsäkringen för lösöre ändras i början av varje försäkringsperiod med så många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Maximiersättningsbeloppen avrundas till närmaste hela 10 euro.

13.4.6 Indexbundet självrisk

Som jämförelseindex används indexet i september månad det kalenderår som föregår försäkringsperiodens begynnelse. Den i försäkringsbrevet angivna självriskerna ändras i början av varje försäkringsperiod med lika många procent som jämförelseindex avviker från senast använda jämförelseindex.

Självriskerna avrundas till närmaste hela euro.

14 Försäkringsavtalets upphörande

14.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden. Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något senare datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till försäkringsbolaget. Någon uppsägningsrätt finns emellertid inte om den för försäkringsavtalet avtalade giltighetstiden är kortare än 30 dygn.

En uppsägning som tillställts ett av de försäkringsbolag som är försäkringsgivare är giltig också för de andra försäkringsbolagens del.

14.2 Försäkringsbolagets rätt att säga upp skadeförsäkringen under försäkringsperioden (15 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden

- om den försäkrade eller försäkringstagaren innan försäkringen meddelades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om försäkringsbolaget inte skulle ha meddelat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet,
- om det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks,
- om den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har åsidosatt en säkerhetsföreskrift,
- om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller
- om den försäkrade efter försäkringsfallet svikligt har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar.

14.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp en personförsäkring under försäkringsperioden (17 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden, eller att säga upp försäkringskyddet i Sportskydds-försäkringen för en enskild försäkrad under försäkringsperioden, om

- 1) om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 2.1 och försäkringsbolaget inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkring om korrekta och fullständiga upplysningar hade lämnats,

- 2) om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt enligt punkt 2.1 och försäkringsavtalet trots det med stöd av ifrågavarande punkt är bindande för försäkringsbolaget,
- 3) om det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5 och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkring i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades
- 4) om den försäkrade uppsåtligt har förorsakat försäkringsfallet
- 5) om den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar.

14.4 Förfarande när försäkringsbolaget säger upp försäkringen under försäkringsperioden

Försäkringsbolaget ska, efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden, utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. Uppsägningsgrunden nämns i uppsägningsmeddelandet. Försäkringen upphör att gälla en månad efter det att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

Försäkringsbolagets rätt att säga upp en försäkring på grund av underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

14.5 Försäkringsbolagets rätt att säga upp en skadeförsäkring vid periodens utgång (16 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. Uppsägningsgrunden nämns i uppsägningsmeddelandet. Meddelande om uppsägningen ska sändas senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

14.6 Försäkringsbolagets rätt att säga upp en personförsäkring vid försäkringsperiodens utgång (17a §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en personförsäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har försäkringsbolaget på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid kalenderårets utgång. Uppsägningen ska ske skriftligt senast en månad före premieperiodens utgång eller, om det inte avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet nämns uppsägningsgrunden.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats sedan försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Denna uppsägningsrätt har försäkringsbolaget dock inte vid livförsäkring eller invaliditetsförsäkring.

14.7 Ägarbyte (63 §)

Om den försäkrade egendomen övergår till en annan ny ägare än till försäkringstagaren själv, dennes dödsbo eller när innehavaren av ett fordon som har sålts på avbetalning blir ägare till fordonet, upphör försäkringen för denna egendom. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång, har den nye ägaren dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Försäkringsavtalet upphör i rättsskydds- och avbrottsförsäkringar som hör till kombinationsförsäkringar för fordon, om den försäkrade egendomen övergår till ny ägare.

14.8 Meddelande om att livförsäkring upphör (21 §)

Om en livförsäkring varit i kraft i över ett års tid, sänder försäkringsbolaget senast en månad och tidigast tre månader innan giltighetstiden upphör en påminnelse om försäkringens upphörande till försäkringstagaren.

Om försäkringsbolaget underlåter att sända denna påminnelse, fortsätter livförsäkringen att vara i kraft. Försäkringen upphör emellertid en månad efter att den försenade påminnelsen avsänts till försäkringstagaren och senast sex månader efter att livförsäkringens giltighetstid löpt ut.

15 Digitala tjänster

Om försäkringstagaren har ingått ett avtal som gäller privatkunders digitala tjänster, kan försäkringstagaren uträtta sina ärenden i anslutning till försäkringar i OP:s digitala tjänster, exempelvis tjänsten op.fi. Det är möjligt att uträtta ärenden i den omfattning som OP fastställt. I tjänsten kan man bl.a. granska uppgifter om gällande försäkringar eller anmäla skador. Då försäkringstagaren anlitar OP:s digitala tjänster för att sköta sina försäkringsärenden, tillämpas på försäkringen utöver dessa försäkringsvillkor också de gällande allmänna villkoren i avtalet för digitala tjänster för privatkunder, som kunden får då han eller hon ingår ett avtal.

Försäkringsbolaget har rätt att sända alla uppgifter i anslutning till försäkringar, såsom beslut, meddelanden, anmälningar, svar, ändringar och uppsägningar endast elektroniskt till OP:s nät- och mobiltjänster. Försäkringstagaren har rätt att få de uppgifter som nämns ovan per post inom skälig tid efter det att han har meddelat försäkringsbolaget att han vill ha uppgifterna per post. Om en faktura sänds på papper per post eller elektroniskt, avtalas separat. Detsamma gäller meddelanden om ersättningar.

16 Lagstadgad rätt till profilering

Försäkringsbolaget har rätt till profilering då det utför riskhantering i enlighet med försäkringsbolagslagen och andra bestämmelser.

17 Lag och beräkningsgrunder som tillämpas

På alla försäkringar tillämpas finsk lag och på personförsäkringarna dessutom de beräkningsgrunder som lagen om försäkringsbolag förutsätter.